

NOCTUA

SIVE

NOVA EX BIBLIOTHECA VETERINARIA

Bővülő digitális könyvtár

Mind gyakrabban adunk hírt elektronikus dokumentumok megjelenéséről. Az elmúlt évben a könyvtár honlapjára felkerült digitális állatorvostörténeti könyvtár mellett – amely a Veterinarius első négy évfolyamának és számos régi hazai és külföldi könyvritkaságnak a teljes szövegét teszi mindenki számára hozzáférhetővé – két új állatorvosi munka is megjelent elektronikus formában. Az egyik egy állatorvosi körökben jól ismert tankönyv a Hallgatói Információs Központ kiadásában. Reméljük, hamarosan az egyetemek is „rászánják” magukat szabad hozzáférésű dokumentumtárak létrehozására.

A másik egy a maga nemében páratlan történeti gyűjtemény, amelyet – szerény lehetőségeit kihasználva – könyvtárunk tett közzé.

Digitális anatómia

<http://www.hik.hu/tankonyvtar/site/books/b107/>

Fehér György: A háziállatok funkcionális anatómiája című könyvének 2., egyetlen kötetbe foglalt kiadása – amely több kilós súlyával fizikai értelemben sem könnyű olvasmány – 2000-ben

jelent meg. A Hallgatói Információs Központ által működtetett Kempelen Farkas Felsőoktatási Digitális Tankönyvtár mezőgazdasági témájú darabjai közül az első a mindenki által ismert és sokat használt anatómia könyv teljes szövegével és ábrakészletével. Ez segítséget jelent hallgatóinknak és a gyakorló állatorvosok is bele-belenézhetnek.

Reméljük, hogy további állatorvosi tankönyvek, jegyzetek is megjelennek az egyre többek számára elérhető világhálón!

Hol sírjaik domborulnak

<http://konyvtar.univet.hu/portre/sirok.pdf>

Mészáros M. János több éve buzgó adatgyűjtéssel igyekszik emléket állítani a nagy állatorvos-elődöknek. Az elmúlt évben számba vette az őket ábrázoló művészi alkotásokat, majd az ér-

meket. 2005-ben befejezett újabb adattárának címe: *Állatorvosi tanintézményünk 1818-tól 2004-ig elhunyt tanárainak és előadóinak sírjai magyarországi temetőekben*. Közel 200 személyről szolgál életrajzi összefoglalóval, képekkel, a sírhelyek megtalálásához és azonosításához szükséges információkkal. A mellékletben sír-térképeket is ad. Az oktatók előtti főhajtáson kívül azért is nagyon fontos ez a gyűjtemény, mert nem egy Mészáros M. János által korábban felkutatott, lefényképezett sírhelynek ma már hült helye.

Reméljük, hogy a könyvtár honlapján is elérhető munkaváltozat, illetve a jövőre készülő nyomtatott kiadvány arra indítja e nagy személyiségek tisztelőit, hogy szükség esetén gondoskodjanak sírjaik és szellemi hagyatékuk ápolásáról. (O.É.)

Nyári nyitvatartás

A könyvtár nyári nyitvatartása:

2005. július 4. – július 28.
hétfő-csütörtök: 8.30 - 16.00
péntek: 9.00 - 13.00

2005. július 29-augusztus 26.
a könyvtár zárva!

2005. augusztus 29-től
hétfő-szerda: 8.30-18.00
csütörtök: 8.30-20.00
péntek: 9.00-17.00

IndexCat

<http://www.indexcat.nlm.nih.gov/>

A PubMed-et is előállító National Library of Medicine (USA) **IndexCat** adatbázisa nem a macskákkal foglalkozik, mint ezt neve sugallná, hanem az „*The Index-Catalogue of the Library of the Surgeon-General's Office*” rövidítése. Az orvostörténeti szempontból egyedülálló gyűjteményt eredetileg 1870 és 1961 között, 61 kötetben, 5 sorozatban publikálták. A 15. századtól az 1950-es évekig tartalmaz mintegy 4,5 millió rekordot, 2,5 millió folyóiratcikk, 250.000 könyv, jelentés, 300.000 disszertáció és 16.000 folyóirat cím kereshető benne. Nem tekinthető teljes orvosi bibliográfiának, hiszen csak egyetlen – az amerikai hadiorvosi - gyűjtemény katalógusa.

A keresés lehet egyszerű vagy összetett. Ez utóbbi esetben megadható, hogy mely mezőben, milyen kombinációban szerepeljenek a kifejezések. A találatok öt sorozatba osztva jelennek meg, amelyek a következők:

1. ser. 1-16, 1880-1895.
2. ser. 1-21, 1896-1916.
3. ser. 1-10, 1918-1932.
4. ser. 1-10, 1936-1948. és 11, 1955. (csak az Mr betűig!)
5. ser. 1-3, 1959-1961. (cikkek nem tartalmaz!)

Természetesen az első dolgunk, hogy neves magyar *állatorvosok* közleményei után kutassunk, és találunk is több tucat tételt Hutýra, Marek, Kotlán és mások neve alatt, de impozáns az „állatorvosi” szóra kapott tételek sora is. Kiderül, hogy az „Állatorvosok lapja” 1900 utáni közleményeiből is sok szerepel a katalógusban, de bővelkedik magyar orvosi anyagban.

Időről-időre akadnak „fogós” kérdések, amelyek az adatbázisok előtt időkben (kőkor-szak?!) keletkezett dokumentumokra vonatkoznak. Lassan már a cédulakatalógusokhoz sem szívesen nyúlunk, és az Index Veterinariusnak a 30-as évtől megjelent évfolyamait sem nyújtjuk agyon. Az **IndexCat** ezeket a „poros” tartalmakat nyújtja az új, szívesen használt médián, ráadásul tele van kuriózumokkal. Azt hiszem, nemcsak határozott céllal érdemes keresgélni benne, hanem üres óráinkban szellemi csemegék után kutatva is. Hála elődeinknek, jó esélyünk van arra, hogy az esetleg kibányászott magyar anyagot meglegeljük raktárunk mélyén.

Könyvtári informatika Internetes tananyag

Tisztában vagyunk vele, hogy a könyvtári informatika – bár elvileg senki sem vonja kétségbe szükségességét – nem tartozik a legizgalmasabb kurzusok közé. Érthető, hiszen sok fontosabb és nehezebb tárgyban kell helytállni. A szakszerű irodalomkutatás azonban nem kerülhető meg szakdolgozat-készítés idején, és később is az önképzés és a publikálás fontos mozzanata.

Hosszú idő óta tervezi a könyvtár, hogy a könyvtári informatika tananyagot „önképző” formában, az interneten keresztül teszi elérhetővé. A Nemzeti Kulturális Alapprogram segítségével most lehetőség nyílt arra, hogy ötvözzük az eddig elkészült jegyzeteket, órai bemutatókat, gyakorló példatárat, s mindezt 20 tanegységbe szervezve a világhálón tegyük elérhetővé hallgatóink számára. Sajnos egyelőre bizonyos adatbázisok használata csak a könyvtárban lehetséges, így egy-két alkalommal mindenképpen fel kell keresni az egyetemet. Talán sikerül majd ezt a nehézséget is megoldanunk. A tananyagban azonban több, mint a fele otthonról is elvégezhető. A tanegységek elsajátítását gyakorlati teszt (keresési feladatok) elvégzésével ellenőrizzük, és természetesen folyamatos e-mail kapcsolatot, konzultációs lehetőséget biztosítunk.

A fejlesztés következő lépése a kipróbálás, amelyhez együttműködő hallgatókat és állatorvosokat keresünk. (A kipróbálásra vállalkozók a library.univet@aotk.szie.hu e-mail címen jelentkezhetnek.) Segítségükkel reméljük, hogy 2006-tól már ezzel a rugalmasan fejleszhető és órarendi kötöttségektől mentes képzési formával állhatunk olvasóink rendelkezésére!

Jegyzetelünk, jegyzetelünk...

Vagy inkább másolgatunk – ahogyan manapság divat. Pedig a gondos jegyzetkészítés fél tanulás. Ezt bizonyítja Tremkó Ferenc művésen rajzolt anatómia jegyzete 1908-ból, vagy a kéziratos – néha könyomattal sokszorosított – feljegyzések a legnagyobbak előadásairól, amelyek közül egyet 1849-ben rejthettek el a mai Petőfi Múzeum padlásán, vagy az a gépírással Kotlán Sándor előadásairól készített „könyv”, amelyre a legutóbb bukantunk. Akad-e valaha kutatójuk?

Alternatív állatgyógyászat Válogatott bibliográfia

- BABULKA P.:** Növényi gyógyászat 1. rész = Az Állatorvos, 2002. 2. 8. 26-27.
- BABULKA P.:** Növényi gyógyászat 2. rész = Az Állatorvos, 2003. 3. 1. 26-27.
- BARNA J.:** Természetszerű baromfitartás - Természetszerű állatgyógyászat II. = A Baromfi, 2001. 4. 5. 44-46. p.
- BOLDT, E.:** Use of complementary veterinary medicine in the geriatric horse. = Vet. Clin. North. Am. Equine Pr. 2002. 18. 3. 631-636.
- BERSCHNEIDER, H.M.:** Complementary and alternative veterinary medicine and gastrointestinal disease. = Clin. Techn. S. An. Pract. 2002. 17. 1. 19-24.
- BUFFINGTON, C.A.T.:** Complementary and alternative veterinary medicine and urologic conditions. = Clin. Techn. S. An. Pract. 2002. 17. 1. 1934-36..
- COOPER, L. L.:** Alternative medicine and behavior. = Clin. Tech. Small An. Pract. 2002. 17. 1. 50-57.
- CSINTALAN CS. - VISNYEI L.:** Adatok a nem konvencionális (alternatív) gyógyító módszerek igazságügyi állatorvostani és etikai megítéléséhez.
- I. A gyakoribb alternatív módszerek és alkalmazási területeik. = MÁL. 1998. 120. 4. 223-227.
- II. Nemzetközi és hazai szabályozás. MÁL. 1998. 120. 6. 354-359.
- III. Az igazságügyi állatorvostani és az etikai megítélés szempontjai. MÁL. 1998. 120. 9. 552-556.
- CSINTALAN CS. et al.:** Körkérdés az alternatív orvoslásnak az állatgyógyászat területén betöltött szerepéről, lehetőségeiről = Kisállatpraxis. 2003. 4. 4. 186-189., 191-193.
- CSÚZ A.:** Alternatív módszerek = Kistermelők Lapja, 2000. 44. 7. 16.
- CSÚZ A.:** Alternatív módszerek az állatgyógyászatban, állattartásban, élelmiszer-termelésben. III. országos konferencia. Budapest, 2000. március 11. = ÁKH, 2000. 11. 3. 34.
- DODDS, W.J.:** Complementary and alternative veterinary medicine: the immune system. = Clin. Techn. Small Anim. Pract. 2002. 17. 1. 58-63;
- DRIESCH, A. von den.:** Altchinesische Kamelheilkunde. = Schweiz. Arch. Tierh. 1997. 139. 1. 24-28.
- HALTRECHT, H.:** Veterinary acupuncture. = Can. Vet. J. 1999. 40. 6. 401-403.
- HARE, D.:** Complementary and alternative veterinary medicine. = Can. Vet. J. 1999. 40. 6. 376-377.
- HAWKS, D.:** Alternative medicine: musculoskeletal system. = Clin. Tech. Small An. Pract. 2002. 17. 1. 41-49.
- HEERDE, M.:** Traditional Chinese veterinary medicine.: Traditionelle Tiermedizin in China. = Pferdeheilkunde. 1997. 13. 4. 371-376.
- HOARE, J.:** Integrating complementary medicine into general practice. = In Practice. 2000. 22. 1. 47-49.
- HONÉCZY ZS.:** Néhány szó az állatorvosi akupunktúra első hazai lépéseiről. = MÁL. 1990. 45. 2. 97.
- KLINE, K. L.:** Complementary and alternative medicine for neurologic disorders. = Clin. Tech. S. An. Pr. 2002. 17. 1. 25-33.
- MÁTRAY Á.:** Alternatív módszerek az állatgyógyászatban és az állattartásban. : I. országos konferencia. Budapest, 1997. október 17. = ÁKH. 1997. 8. 3. 58.
- MÁTRAY Á.:** Alternatív módszerek méhegészségügyi problémák megoldására. Méhek homeopátiás gyógykezelése. = MÁL. 1998. 120. 6. 369.
- MÁTRAY Á.:** 2. Országos konferencia az alternatív állatgyógyászatról. Budapest, 1998. október 9-10. = MÁL. 1999. 121. 1. 55-56.
- MÁTRAY Á.:** Ayurvéda az állatgyógyászatban. = Magyar Baromfi, 2003. 44. 4. 36.
- MÁTRAY Á.:** Bevezetés az alternatív állatgyógyászatba I. rész. = Az Állatorvos, 2002. 2. 2. 24-25.
- MÁTRAY Á.:** Konferencia az alternatív módszerekről = M. mezőgazdaság, 2002. 57. 19. 14.
- MÁTRAY Á.:** Konferencia az alternatív módszerekről 1 = Az Állatorvos, 2002. 2. 4. 29.
- MOFFATT, S.:** Die Chiropraktik in der Pferdemedizin. = Prakti. Tierarzt. 2004. 85. 2. 104-107.
- PÁLINKÁS I.:** Bevezetés az alternatív állatgyógyászatba III. rész : Homeopátia a szarvasmarhák gyógyításában = Az Állatorvos, 2002. 2. 4. 24-25. p
- RAMEY, D. W. - BUELL, P. D.:** Acupuncture and 'traditional Chinese medicine' in the horse. Part 1: A historical overview. = Equine Vet. Educ. 2004. 16. 4. 218-224.
- RAMEY, D. W.:** Regulatory aspects of complementary and alternative veterinary medicine. = JAVMA. 2003, 222: 12. 1679-1682.
- SCHOEN, A. M.:** Results of a survey on educational and research programs in complementary and alternative veterinary medicine at veterinary medical schools in the United States. = JAVMA. 2000. 216. 4. 502-509.
- SZATMÁRY L.:** Elektro-akupunktúrával kutyán szerzett tapasztalatok. = MÁL. 1990. 45. 623-626
- SZATHMÁRY L.:** Bevezetés az alternatív állatgyógyászatba II. rész : Állatorvoslás akupunktúrával = Az Állatorvos, 2002. 2. 3. 24-25.
- WILSON, D. V. et al:** The effects of a single acupuncture treatment in horses with severe recurrent airway obstruction. = Equine. Vet. J. 2004. 36. 6. 489-494.
- A cikkekről másolat könyvtárunktól kérhető. (P.J.)

Válogatás új könyveinkből

ÁLLATTENYÉSZTÉSI szótár : Magyar - angol - francia - német - orosz. Szerk. Farkas József. Budapest : Mezőgazda, 2005. VIII, 728 p.

BAJCSY Á.Cs.: Physiological and clinical aspects of uterine contractility during the postpartum period in cows : Ph.D. thesis. Utrecht : Utrecht University, 2005. 157 p.

BÉNYEI B.: Acclimatization to heat stressed environment and embryo production of donor cows transported from Hungary to semiarid region of Brazil : Ph.D dissertation. Budapest : SZIE ÁOTK DOKTORI ISKOLA, 2004. 111 p.

EURÓPAI Uniós pályázatok kézikönyve. Szerk. Földessy Aranka, Lovász Gabriella . Budapest : Európa Média Kht., 2004. 519 p.

FÜRST Zs.: Farmakológia. Budapest : Medicina, 2004. 1248 p.

Az **ÖKOLÓGIAI** és alternatív állatgyógyászat alapjai. Szerk. Mátray Árpád. Budapest : Mezőgazda, 2005. 373, [1] p.

POPPER P.: "Részemről mondjunk mancsot" : vallomás a négy lábúakról, akik nélkül elviselhetetlenül sivár lenne az élet. [Budapest] : SAXUM, cop. 2004. 243 p.

PRIBENSZKY Cs.: Cryopreservation of late preimplantation stage mouse embryos, with a special emphasis on introducing hydrostatic pressure into the freezing protocol : Ph.D Thesis. SZIE ÁOTK DOKTORI ISKOLA, 2004. 106 p.

RÁCZ O.: Halélősködő nyálkaspórások intrapiscin és intraoligochaeta stádiumainak kísér-

letes vizsgálata. SZIE ÁOTK DOKTORI ISKOLA, 2004. 69 p.

SZATMÁRY S.: Immunomodulation of pathogen-host interactions : PhD Thesis. SZIE ÁOTK DOKTORI ISKOLA, 2005. 113 p.

ÚJ!

Állatorvosi szótár Magyar-latin-angol-német

Néhány napja vehettük kézhez a Mezőgazda Kiadó legújabb kiadványát: *Állatorvosi szótár. Magyar-latin-angol-német.* (Összeállította és szerkesztette Dr. Karsai Ferenc, Dr. Vörös Károly, Dr. Szieberth István.). A kötet kb. 15.000 vezérszót tartalmaz. A többnyelvű szakszótárak hagyományos formáját követi: a magyar címszavak alatt szerepel az összes ekvivalens, a többi nyelvről pedig a latin, angol, német mutatóból, a sorszám segítségével juthatunk el az alap szócikkhez.

Hatalmas munka ölt testet a 646 oldalban. A szerzők és a lektorok személye a garancia a szótár minőségére, amely nemcsak szűken vett állatorvosi, hanem határterületi szakkifejezéseket is tartalmaz.

Ma már nem kaphat állatorvosi diplomát az, aki nem olvas legalább egy idegen nyelven, hiszen a külföldi szakirodalom nélkül nem tudja elkészíteni a szakdolgozatát. Nemcsak a hallgatók, hanem az önmagukat folyamatosan képző állatorvosok is támaszkodhatnak e régen várt segédkönyvre. Ára: 13.500,- forint.

A Noctua terjesztéséért, és ezen keresztül könyvtári szolgáltatásaink népszerűsítéséért köszönetet mondunk a Magyar Állatorvosi Kamarának.

NOCTUA SIVE NOVA EX BIBLIOTHECA VETERINARIA

Kiadja: Szent István Egyetem Állatorvos-tudományi Könyvtár
Felelős kiadó: Szabóné Szávay Judit e-mail: szabone.szavay.judit@aotk.szie.hu
Felelős szerkesztő: Orbán Éva e-mail: orban.eva@aotk.szie.hu

Cím: 1078 Budapest, István u. 2.

Tel.: (06-1) 478-4226 (Titkárság), 478-4228 (Olvasószolgálat)

Fax: (06-1) 478-4227

e-mail: library.univet@aotk.szie.hu

Honlap: <http://konyvtar.univet.hu/>

